

904.565 2196

Nowa Stenografja Polska

według systemu

PAWŁA KINA

Uczelnia Praktycznej
Handlowości

Karola 8 **ŁÓDŹ** Karola 8

Nakład i własność autora. Wszelkie prawa zastrzeżone.

11.904.565 1 219
Uczelnia Praktycznej Handlowości, Paweł Kin, Łódź, Karola 8.

NOWA STENOGRAFJA POLSKA

W ZASTOSOWANIU DO PISOWNI POLSKIEJ,
USTALONEJ PRZEZ UCHWAŁY OSTATECZNE
WYDZIAŁU FILOLOGICZNEGO AKADEMJI.

UŁOŻYŁ

PAWEŁ KIN,

PODŁUG WŁASNEGO SYSTEMU.

Zeszyt I.

NAKŁAD I WŁASNOŚĆ AUTORA.
WSZELKIE PRAWA ZASTRZEŻONE.

1919

Zeszyty stenograficzne Uczelni można nabyć w księgarni lub u autora.

ZESZYT II.

PRZEZNACZONY JEDYNIEM DLA NAUCZYCIELA I SAMOUKÓW,
POSIADA PRZEKŁAD TEKSTU STENOGRAFICZNEGO
NINIEJSZEGO PODRĘCZNIKA.

PIŚMIENNE WYKŁADY STENOGRAFJI

DLA TYCH, KTÓRZY DLA PEWNOŚCI I ZYSKU
NA CZASIE WOLĄ UCZYĆ SIĘ U NAUCZYCIELA.

II 904.565

ZESZYT III.

PRZEZNACZONY JEST DLA UCZNIÓW I POSIADA DO KAŻDEGO PARAGRAFU
NINIEJSZEGO PODRĘCZNIKA ODPOWIEDNIE ZADANIA I ĆWICZENIA.

1973 K 372/25a

PRZEDMOWA.

Podręcznik niniejszy przedstawia jedynie wyciąg z praktycznej części obszernego mego dzieła „NOWA STENOGRAFJA POLSKA“, które niebawem wyjdzie z druku. Nowa ta stenografja odznacza się od innych metod nie tylko nowością systemu, lecz również zupełnie odmiennym wykładem, dotąd jeszcze nie zastosowanym ani u nas, ani zagranicą. Główniejszemi zaletami metody są:

- 1) ścisłe zastosowanie stenografji do ortografji polskiej przy zachowaniu zwięzłości pisma, co umożliwiałoby użycie stenografji w celu ułatwienia wszelkiej pracy piśmiennej, t. j. nie tylko zawodowej, lecz również wielu innych dziedzin życia;
- 2) nadzwyczajna łatwość przyswojenia sobie stenografji,

co potwierdza znaczna ilość moich uczniów, którzy po 48 lekcjach stenografują z przeciętną szybkością 140 sylab na minutę. Dlatego też, ktokolwiek zajmował się stenografją jakiegokolwiek innej metody i doznał trudności nauczania się jej z powodu wielkiej liczby prawideł i wyjątków, zachwycony będzie wielką prostotą i dokładnością mego systemu.

Aczkolwiek nie wątpię, że system ten, oparty na zasadach Gabelsbergera, z powodu metodycznego jego wykładu doskonale zrozumiany będzie w niniejszej skróconej formie, przeznaczonej głównie do wykładów piśmiennych i dla nauczyciela, mimo to z przyjemnością gotów jestem udzielić samoukom wszelkich dalszych wyjaśnień.

Paweł Kin.

Uczelnia Praktycznej Handlowości, Paweł Kin, Łódź, Karola 8.

Oznaczenie stenograficzne samogłosek twarдых.

alfabetowe

symboliczne

krótka skośna kreska do połowy półka	Przykłady				[pomiędzy spółgłoskami]: krótki łącznik	L
	me	22	CIC	sołmek		
[końcowe]: krótka kreska równoległa z linjami	m s mg sz	20.20	CA	sołmek	[środkowe]: odrywanie krótkiego łącznika	Ł
[w połączeniu]: przewinienie haczyka [samodzielnie]: kropka	am a	22	22	m ma	zgrubienie poprzedniej spółgłoski	a
półkole	o om	22	22	o o	zaokrąglenie poprzedniej spółgłoski	o
zgrubione o	o o	22	22	o o	$a + o =$ zgrubienie i zaokrąglenie	o
krótka kreska naciskowa	y y y y	1.1.1.1.	22	y y	podniesienie następnej spółgłoski	y
znak falisty wsteczny	u + b = bu	5.1.1.1.	22	u u	obniżenie poprzedniej spółgłoski	u
o obniżone lub z kreską	o o	22	22	o o	$u + o =$ obniżenie i zaokrąglenie poprzedniej spółgłoski	o

Kreski krótkie

Oznaczenie stenograficzne samogłosek miękkich

symboliczne

alfabetowe

[pomiędzy spółgłoskami]: długi łącznik	Przykłady				długa skośna kreska do połowy półka	Tępkę w tym wypadku, gdy symbolicznie oznaczanie jest niemożliwe
	niek	C	22	bie		
[środkowe]: odrywanie długiego łącznika	niek	C	22	bie	[końcowe]: długa kreska równoległa z linjami	
zgrubienie poprzedniej spółgłoski z długą kreską	niek	C	22	bie	przewinienie haczyka z długą kreską	
szerokie zaokrąglenie poprzedniej spółgłoski	niek	C	22	bie	część koła	
$id + io =$ zgrubienie i szerokie zaokrąglenie	niek	C	22	bie	zgrubione io	
i podniesienie następnej spółgłoski	niek	C	22	bie	długa kreska, przecinająca skośnie całe półko	
obniżenie poprzedniej spółgłoski z długą kreską	niek	C	22	bie	$u + ie$ znak falisty wsteczny z długą kreską	
$iu + io =$ obniżenie i zaokrąglenie szerokie poprzedniej spółgłoski	niek	C	22	bie	io obniżone lub z kreską	

Kreski długie

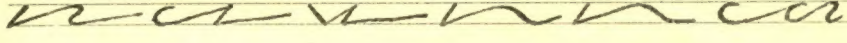

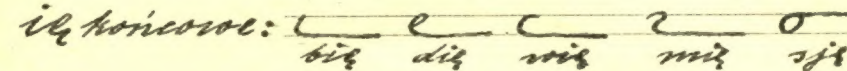

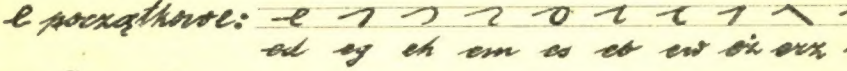
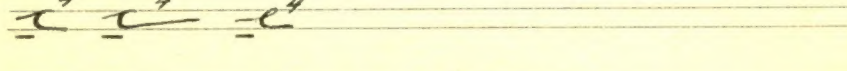
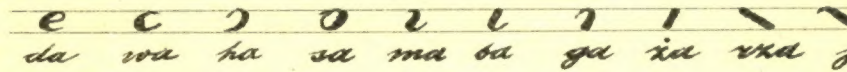
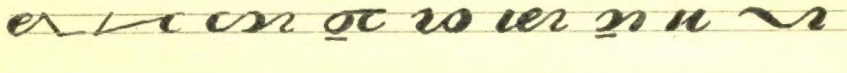
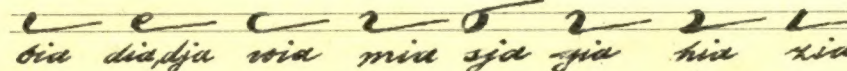
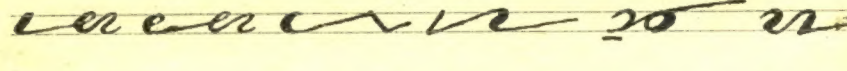
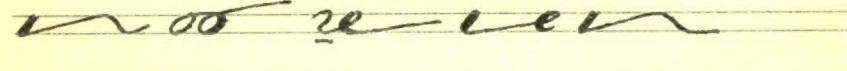
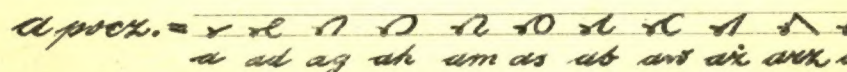
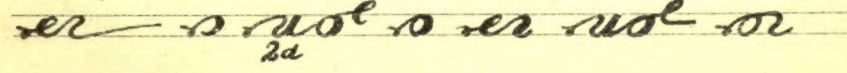
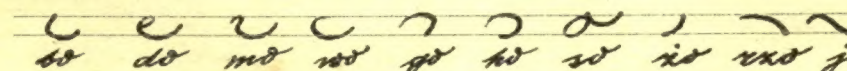
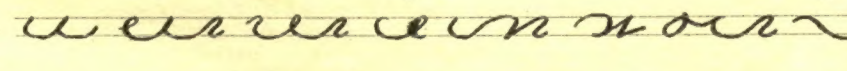
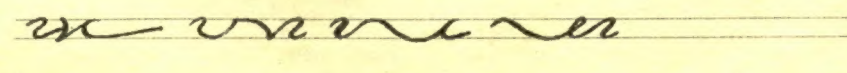
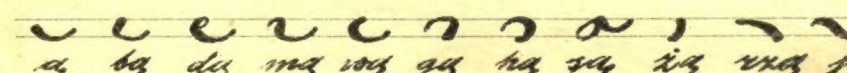
ZASADY OGÓLNE,

które w odpowiednim miejscu wskazane będą cyframi.

- 1 Każdą samogłoskę między dwiema spółgłoskami oznacza się, prócz charakterystycznej cechy danej samogłoski, **pewnym odstępem** między temi spółgłoskami.
- 2 Dwie po sobie bezpośrednio następujące spółgłoski piszą się **tuż przy sobie**, t. j. a) bez odstępów, b) **na równej linii**, c) o ile możliwości bez spójni.
- 3 Jeśli spółgłoska stoi pod lub nad linią podstawową, to **następną** po niej, lecz za samogłoską, należy pisać, o ile to możliwe, **na linii podstawowej**.
- 4 Wielkie litery początkowe imion własnych oznacza się **podkreśleniem**.
- 5 Przyimki pisze się **razem** z następującym po nich wyrazem.

Cześć I. Znaki średnie.

- 6 l ʔ c ɔ ɪ \ e o ʔ ~
 & g w h i xh d s m ʒ
- 7 e l e c ʔ ɔ ʔ ʔ ʔ \ ~
 e be de we me se ge he ke xhe ʒe
 c ʔ \ x ~ ~ ~ ~
- 8 & irodkowe okna i się przesuwały.
 c ch er u m n \ e ver vo ee
- 9 & krowe — l e c ʔ ɔ ʔ ʔ ʔ \ ~
 & be de we me se ge he ke xhe ʒe
 ee ee u n vo
- 10 — l e c ʔ ɔ ʔ ʔ ʔ \ ~
 ie bie ʒie wie mie sje nie nie
 u e c u ʔ \ ʒe oo

	11
ię irodkowe = odrywanie długiej kreski. 	12
ię konicowe:	13
	14
e połączkowe:	15
	16
	17
	18
	19
	20
	21
	22
	23
	24
	25
	26
	27

u u u u u u u u u u
o o o o o o o o o o

19 i o t i o w i o d i o m i o g i o h i o s j o x i o
u u u u u u u u u u

20 i a b i a w i a d i a m i a g i a h i a s j a x i a
u u u u u u u u u u

21 o o d o g o k o m o s o b o w o k o r k o f f
u u u u u u u u u u

22 u u u u u u u u u u
y d y w y i y r y
u u u u u u u u u u

23 b y, h y, m y, s y s u o d k o w e o x n a c x u o i e p r x e x
p o d m i e s i o n i e n a s t e p n e j l i t e r y.

24 y k o n c o w e: u v u b
u u u u u u u u u u

25 i i d i g i h i s i t i o i r i x i v x i m i j
u u u u u u u u u u
26 3

u u u u u u u u u u
i k o n c o w e: u u u u u u u u u u
s i d j i d i m i w i s j i g i h i x i j i

u u u u u u u u u u
u u u u u u u u u u
d u g u h u m u t u w u s u i n x u j u
e 7 7 2 6 6 0 1 ~

u u u u u u u u u u
u u u u u u u u u u
i l o g o h o m o t o w o s o i o^{2a} x i j o
u u u u u u u u u u

u u u u u u u u u u
u u u u u u u u u u
u o u d u w u m u i n x u g u h u s u
u u u u u u u u u u

u u u u u u u u u u
d i n g i n h i n m i n t i n w i n s j u x i u
u u u u u u u u u u

u u u u u u u u u u
d i o g i o h i o m i o t i o w i o x i o s j o
u u u u u u u u u u

u u u u u u u u u u
u d u g u h u m u t u w u s u i n x u j u
u u u u u u u u u u

u u u u u u u u u u

26

27

28

29

30

31

32

33) *j koncowe lub przedspółgłoska:*
aj iaj aj iaj aj yi yi ij uj ij

2 2 2 2 2 2 2 2 2 2

in c, ed, ex, er, or, in

an v. r. g. en. n. n. n.

Grupy spółgłoskowe.

34) $\begin{array}{ccccc} e & e & e & o & swu \\ dw & dwu & idwu & sw & o \end{array}$

reverses or all

Zrostki i koncówki.

35 } prze. przedprze. przej. uprze. uprzej.

es ver x we er

ever

36 { $\begin{array}{cccc} \vee & \vee\vee & \vee & \vee \\ \text{prxy.} & \text{prxy prxy.} & \text{prxyj.} & \text{prxy prxe..} \end{array}$

prawy powoj.   naprawy   prawy...   super..

il m m m m m

no more

37 } dla dla prze. dla przej. dla przy. dla przyj. dla u-

so much as to

..wać = 2; ..ywać = 3; iwać = 2

spersers

Cresc' II. Znaki male.

$\rho_{\text{samogłoski}} \quad n$

prospitglosce   *n*   *u*   *u*   *l*   *t*

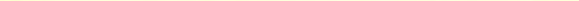
222 222 222 222 222 222 222 222

8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

2 2 2 2 2 2

monochrome

Esrodhove: $\alpha \alpha \beta \alpha \gamma \alpha \alpha \alpha$

Choricow:

en l'air cocon

his his his his his his

stern och

chvrnrr

if noncon: ni je je je ienie

u u o o o

- 45 *epocathorol:* *eh en ex el et*
 46 *ha na ra xa la ta*
 47 *nia xja xja lja ienia*
 48 *ak an ar ax al at ala ata*
 49 *no to to xo ho ro*
 50 *na la la xa ha ra*
 51 *nio ljo xjo kio rjo*
 52 *nia lja xja kia rja*
 53 *oh on ox ol ot or*

*z środkowej oznacza się przez podnie-
 sienie następnej litery:*

no b h; ro or v s
u o r v r b

z konicowej: *ny ry xy ty*
u o r v r b

ik in ix il it
u o r v r b

ki ni, nji xji [xji, xpi] li, lji
u o r v r b

ku nu ru xu lu tu
u o r v r b

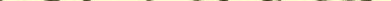
no to to xo ho ro
u o r v r b

u o r v r b
u o r v r b

u o r v r b
u o r v r b

pro: chren, bhen, cas, co
 BN

poi:

alla roggody: no oia no na en

61 }
niu nju xju xju lju

underwater

erzählere

62) $niv = \sim : \sim \delta$

63) *uk un ux ur ul ut*

all are in the best of health

2 1 2 1

Grupy spółgłoskowe.

64) ♀ ♀ ♂♂ ♀ ♀ ♂ ♂ ♂ ♂ ♀ ♀ ♀ ♀ ♀

bl bla blu blo bly dl ml nl gl hl xl gl xl

The first part of the manuscript is written in a cursive hand.

65) e e c r c / s / c / r / s

dx dxw xwz wzr zr idru ioru imru iru

1891

66)

ex ra rx arx na sk skd ks

[illegible]

67)

komu komu komu komu

[illegible]

Zrostki i końcówki.

возврат..   *присоединение..*

д   во   вх   д   ~~~~~
воз..   возрх..   вхххх..   нххххх..

de 1824 1825 1826 1827 1828 1829 1830 1831 1832 1833 1834 1835 1836 1837 1838 1839 1840 1841 1842 1843 1844 1845 1846 1847 1848 1849 1850 1851 1852 1853 1854 1855 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862 1863 1864 1865 1866 1867 1868 1869 1870 1871 1872 1873 1874 1875 1876 1877 1878 1879 1880 1881 1882 1883 1884 1885 1886 1887 1888 1889 1890 1891 1892 1893 1894 1895 1896 1897 1898 1899 1900 1901 1902 1903 1904 1905 1906 1907 1908 1909 1910 1911 1912 1913 1914 1915 1916 1917 1918 1919 1920 1921 1922 1923 1924 1925 1926 1927 1928 1929 1930 1931 1932 1933 1934 1935 1936 1937 1938 1939 1940 1941 1942 1943 1944 1945 1946 1947 1948 1949 1950 1951 1952 1953 1954 1955 1956 1957 1958 1959 1960 1961 1962 1963 1964 1965 1966 1967 1968 1969 1970 1971 1972 1973 1974 1975 1976 1977 1978 1979 1980 1981 1982 1983 1984 1985 1986 1987 1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032 2033 2034 2035 2036 2037 2038 2039 2040 2041 2042 2043 2044 2045 2046 2047 2048 2049 2050 2051 2052 2053 2054 2055 2056 2057 2058 2059 2060 2061 2062 2063 2064 2065 2066 2067 2068 2069 2070 2071 2072 2073 2074 2075 2076 2077 2078 2079 2080 2081 2082 2083 2084 2085 2086 2087 2088 2089 2090 2091 2092 2093 2094 2095 2096 2097 2098 2099 2100 2101 2102 2103 2104 2105 2106 2107 2108 2109 2110 2111 2112 2113 2114 2115 2116 2117 2118 2119 2120 2121 2122 2123 2124 2125 2126 2127 2128 2129 2130 2131 2132 2133 2134 2135 2136 2137 2138 2139 2140 2141 2142 2143 2144 2145 2146 2147 2148 2149 2150 2151 2152 2153 2154 2155 2156 2157 2158 2159 2160 2161 2162 2163 2164 2165 2166 2167 2168 2169 2170 2171 2172 2173 2174 2175 2176 2177 2178 2179 2180 2181 2182 2183 2184 2185 2186 2187 2188 2189 2190 2191 2192 2193 2194 2195 2196 2197 2198 2199 2200 2201 2202 2203 2204 2205 2206 2207 2208 2209 2210 2211 2212 2213 2214 2215 2216 2217 2218 2219 2220 2221 2222 2223 2224 2225 2226 2227 2228 2229 2230 2231 2232 2233 2234 2235 2236 2237 2238 2239 2240 2241 2242 2243 2244 2245 2246 2247 2248 2249 2250 2251 2252 2253 2254 2255 2256 2257 2258 2259 2260 2261 2262 2263 2264 2265 2266 2267 2268 2269 2270 2271 2272 2273 2274 2275 2276 2277 2278 2279 2280 2281 2282 2283 2284 2285 2286 2287 2288 2289 2290 2291 2292 2293 2294 2295 2296 2297 2298 2299 2300 2301 2302 2303 2304 2305 2306 2307 2308 2309 2310 2311 2312 2313 2314 2315 2316 2317 2318 2319 2320 2321 2322 2323 2324 2325 2326 2327 2328 2329 2330 2331 2332 2333 2334 2335 2336 2337 2338 2339 2340 2341 2342 2343 2344 2345 2346 2347 2348 2349 2350 2351 2352 2353 2354 2355 2356 2357 2358 2359 2360 2361 2362 2363 2364 2365 2366 2367 2368 2369 2370 2371 2372 2373 2374 2375 2376 2377 2378 2379 2380 2381 2382 2383 2384 2385 2386 2387 2388 2389 2390 2391 2392 2393 2394 2395 2396 2397 2398 2399 2400 2401 2402 2403 2404 2405 2406 2407 2408 2409 2410 2411 2412 2413 2414 2415 2416 2417 2418 2419 2420 2421 2422 2423 2424 2425 2426 2427 2428 2429 2430 2431 2432 2433 2434 2435 2436 2437 2438 2439 2440 2441 2442 2443 2444 2445 2446 2447 2448 2449 2450 2451 2452 2453 2454 2455 2456 2457 2458 2459 2460 2461 2462 2463 2464 2465 2466 2467 2468 2469 2470 2471 2472 2473 2474 2475 2476 2477 2478 2479 2480 2481 2482 2483 2484 2485 2486 2487 2488 2489 2490 2491 2492 2493 2494 2495 2496 2497 2498 2499 2500 2501 2502 2503 2504 2505 2506 2507 2508 2509 2510 2511 2512 2513 2514 2515 2516 2517 2518 2519 2520 2521 2522 2523 2524 2525 2526 2527 2528 2529 2530 2531 2532 2533 2534 2535 2536 2537 2538 2539 2540 2541 2542 2543 2544 2545 2546 2547 2548 2549 2550 2551 2552 2553 2554 2555 2556 2557 2558 2559 2560 2561 2562 2563 2564 2565 2566 2567 2568 2569 2570 2571 2572 2573 2574 2575 2576 2577 2578 2579 2580 2581 2582 2583 2584 2585 2586 2587 2588 2589 2590 2591 2592 2593 2594 2595 2596 2597 2598 2599 2600 2601 2602 2603 2604 2605 2606 2607 2608 2609 2610 2611 2612 2613 2614 2615 2616 2617 2618 2619 2620 2621 2622 2623 2624 2625 2626 2627 2628 2629 2630 2631 2632 2633 2634 2635 2636 2637 2638 2639 2640 2641 26

W

нижарскл..   прех прхл..

нижне..   выше..   выше..

w o w [o w] ~ o w [~ o w]

o ch lo ve

wyn.   хартыг.   асц.

✓   ✓   W   or   r   s
waxpex.   waxpexy.   naj.

Leidenham name

$$\therefore \dot{c} = \sum_i \dot{c}_i = \sum_i \frac{1}{2} \frac{d}{dt} \left(\frac{1}{2} \frac{d^2 x_i}{dt^2} \right)$$

~ ~ ~ ~ ~

Cresc III. Znaki Stugie.

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

$\frac{1}{ch} \quad \frac{1}{t} \quad \frac{1}{ch} \quad \frac{1}{\sqrt{x}} \quad \frac{1}{c} \quad \frac{1}{\sqrt{x}}$

When I was at school

10

2. 10. 1919

2019

ice, aitch   *ice, aitch*   *ice, aff*   *ice, aijer.*

W. W. W.

_____

74 *che te te che / / / / /*
hor her h he gr y je

75 *sirodkowol: H b j r k*

76 *..e: che ta ta che / / /*
h t d h y m n t y

77 *che tje tje / / /*
ay y y y y y y

78 *..ie..*

79 *..ie che tje tje / /*
u u u u u u u

80 *h t h t h t / /*
h t h t h t

81 *cha ta ta cha / / /*
h t h t h t h t

82 *chja tja tja / / /*
u u u u u u u

83 *ach ach / / / / /*
h t h t h t

84 *cho to cho / / /*
h t h t h t

85 *cho ta cha / / /*
h t h t h t

86 *cho tjo / / /*
h t h t h t

87 *chia tja / / /*
h t h t h t

88 *och ot och / / /*
h t h t h t

89 *chy ty chy / / /*
h t h t h t

90 *cy, sxy oznaczają pęk, podniesienie następnego znaku*

91

xy xxy koncorve = xy: xy xy xy xy

92

chi, chi tji Seji fi, tji fi, tji
 R r r r r r r r r r

93

ych ych ych ych ych ych
 R r r r r r r r r r

94

ich iox ic iox ic
 R r r r r r r r r r

95

it, ylt xnaera sie pxxex podniesienie pxxexedniego xnaera.
 it: R r r r r r r r r r

96

yt: R r r r r r r r r r
 tyt = A: R r r r r r r r r r

97

y alfabetowe = r: R r r r r r r r r r

98

chu chu tu r r r r r r
 R r r r r r r r r r

99

cho cho to r r r r r r
 R r r r r r r r r r

100

chu chu tu r r r r r r
 R r r r r r r r r r

101

oxy xy xy xy xy xy xy
 tur = A: R r r r r r r r r r

102

fur = A: R r r r r r r r r r
 R r r r r r r r r r

103

ochin L = r r r r r r
 R r r r r r r r r r

104

pio, fio = R r r r r r r r r r
 R r r r r r r r r r

105

ych ych ych ych ych ych
 R r r r r r r r r r

Grupy spółgłoskowe.

a) używane tylko na początku wyrazów:

106

pt pt pr prr prr prr prr prr
 R r r r r r r r r r
 R r r r r r r r r r
 R r r r r r r r r r

..sia ..cia ..cia ..sin ..cin ..cin kete reie

7 7 7 7 7 7 7 7
 7 7 7 7 7 7 7 7
 7 7 7 7 7 7 7 7
 7 7 7 7 7 7 7 7

123

V V V V V V V V

..graf ..grafa ..grafa ..grafja ..grafji

..grafjz ..grafja ..grafuje ..grafował

h h h h h h h h
 h h h h h h h h

124

h h h h h h h h
 h h h h h h h h
 h h h h h h h h

125

6 6 6 6 6 6 6 6
 6 6 6 6 6 6 6 6
 6 6 6 6 6 6 6 6

126

6 6 6 6 6 6 6 6
 6 6 6 6 6 6 6 6
 6 6 6 6 6 6 6 6

..cium = f: 127

..chai = d: 128

kata.. = d: 129

Czesć IV. Znaki wydłużone.

ie cie cię cia cio ciał

oi oi ci ic cion ciot ci

se se se se se se se se

se se se se se se se se

ie cie cię cia cio ciał

oi oi ci ic cion ciot ci

se se se se se se se se

se se se se se se se se

se se se se se se se se

se se se se se se se se

se se se se se se se se

se se se se se se se se

se se se se se se se se

se se se se se se se se

se se se se se se se se

Grupy spółgłoskowe.

ie cie cię cia cio ciał

oi oi ci ic cion ciot ci

se se se se se se se se

se se se se se se se se

se se se se se se se se

se se se se se se se se

a) ia: *ga za za za za za*

b) io: *na na na na na*

c) iq: *pa pa pa pa pa*

d) iö: *pa pa* e) iu: *ga*

134

awe ile ire ine gre gwe hie hwe
z z z z z z z z z z z z

zo zo zo zo zo zo zo zo zo zo zo zo

na na na na na na na na na na na na

a) a: *za za za za za*

b) o: *za za za za za*

c) a: *za za za za za*

d) ö: *pa pa pa pa pa*

e) y: *za za za za za*

f) i: *za za za za za*

g) u: *za za za za za*

135

uwe = u: na na na na na

136

pa pa pa pa pa pa pa pa pa pa pa pa
da daw wa or oen oen dax dax

z z z z z z z z z z z z
wax wax ro us us skr skr kwe

137

pa pa pa pa pa pa pa pa pa pa pa pa
dax dawie wax bawie wbie wbie daxwax kwe

pa pa pa pa pa

a) ia: *la la la la la*

b) i: *la la la la la*

c) i..: *la la*

d) u, ..iu: *pa pa pa pa pa*

pa pa pa pa pa pa pa pa pa pa pa pa
dio wio roo wro kwo dwo wwo roio wrio krio

la la pa pa pa

a) a, ia: *la la la la la*

b) iö: *pa pa pa pa pa*

la la la la la la la la la la la la
bre bre dre wre mre sre shre re

la la la la la la la la la la la la

a) a: *la la la la la*

b) y: *la la la la la*

c) i, y: *la la la la la*

d) u: *la la la la la*

la la la la la la la la la la la la
bro bwo dwo wwo mwro shro ro

la la la la la la la la la la la la

a) a: *la la la la la*

138

139

140

b) ó: u e e f f f

141

dro dro dro dro dro dro
dro dro dro dro dro dro

u u u u u u
R e e e e e e

Powtórzenie.

142

sch sch sch sch sch sch
sch sch sch sch sch sch

o o o o o o

sko sko sko sko sko sko

143

o o o o o o

o o o o o o

Koncowki.

144

.. ów = s: u u u u u u

u u u u u u

u u u u u u

u u u u u u

145

.. śc = s: u u u u u u

146

.. śc = s: u u u u u u

.. ści = s: u u u u u u

147

.. śmy = s: u u u u u u

148

Część V.

Dźwięłowski.

sta: o o o o o o ai: u u

149

u u u u u u

u u u u u u au: s:

u u u u u u [au: u

u u u u u u

ea: u u u u u u

150

ee: u; u u u u u u

ei: u u u u u u

Re: u u u u u u

he: u u u u u u

u u u u u u

Ja: u u u u u u

151

u u u u u u

Znaczniki.

<u>Absolutnie</u>	<u>Cały</u>	<u>exmarteł</u>
aby	cena	cykli
albo	charakter	<u>Darowuje</u>
albowiem	chętnie	darono
ani	choć	dla
anizeli	choć	długo
argument	chwila	dobry
<u>Bardzo</u>	chyba	dobrze
bardziej	ciagle	doktor
będę	ciebie	dopiero
bexpieck- nie	cię	dopóki
bexpoire- dnio	co	dopóty
bibliote- ka	cudny	doskonale
bieżącego miesiąca	czas	dosyć
bowiem	coś	dostatecz- nie
bracia	często	doświadc- zenie
był	coś	drugi

dużo	gdzie	<u>Jak</u>
dyrektor	gimna- zjum	jako
dnia etc.	głęboki	jeden
dnien	główny	jednak
dnis	gotowy	jest
drisiuj	gotów	jeszcze
drisiejszy	grosz	jeśli
<u>Egoista</u>	grudzien	jeżeli
etcetera	gwoździ	język
ewentual- nie	<u>Handel</u>	jutro
<u>Fakt</u>	heroicz- ny	już
fenig	honor	<u>Katastro- fa</u>
filantro- pia	<u>Tragedja</u>	kiedy
filolo- gia	..indziej	..kąd
filozo- fia	interes	kiedy
funt	istotnie	kilka
<u>Gdy</u>	i tak dalej	kilogram
gdyby	i tym po- dobnie	kogo

..kolwiek	~	~	nie	~
koniec	~	między	~	nie jest
..kroi	~	miesiące	~	niedziela
krótki	~	milimetr	~	niestety
~	~	ministe- rjum	~	nigdy
który	~	może	~	nikt
kultura	~	może	~	nix
kwadra- towny	~	móc	~	normal- ny
kwiecień	~	Naresz- cie	~	numer
<u>Lipiec</u>	~	następnie	~	nux
listopad	~	nato- miast	~	<u>Obcy</u>
literatu- ra	~	natural- nie	~	obecnie
lub, lecz	~	natych- miast	~	oczywi- ście
<u>Latwo</u>	~	naprawdę	~	ogólny
<u>Marka</u>	~	naprawy- kład	~	około
marzec	~	nawet	~	oriento- wać
miano- wicie	~	na wskroś	~	osoba
miejsce	~	nara- żenie	~	osobliwy

ostatecz- nie	~	~	~	przeci- wnie
owóż	~	~	~	przede- wszystkiem
opóźn	~	~	~	przed- miot
owsem	~	~	~	przez
<u>Pan</u>	~	~	~	przód
panowie	~	~	~	przyn
patriota	~	~	~	przyn- ajmniej
pałecz- nik	~	~	~	przynajmniej
permy	~	~	~	<u>Ran</u>
per pro- cura	~	~	~	remesa
piątek	~	~	~	rodzaj
pieniąż	~	~	~	rok
pisany	~	~	~	roku bie- żącego
porządek	~	~	~	r. przyn- tego
politycz- ny	~	~	~	r. x. x. x. tego
polski	~	~	~	rozmaite
pół	~	~	~	rozumieć
~	~	~	~	ruble

rzecz \	stosownie 6	te 6	—
rzeczy- wiscie /	stosunek 6	tej 1	
<u>Sam</u> 0	styksen 8	tem 2	
satisfak- cja 0	subtelnie 0	tempera- ment 6	
siebie 2	swoj 0	ten ~	
sierpień 2	sytuacja 6	ten 1	
się 2	szerególnie 8	temu 2	
skąd 0	szeroko 2	tobie 1	
skoro 0	szybo 2	tobą 1	
sobie 0	ściśle 8	tożyst 1	
sobota 0	śmierci 2	trochę 1	
specjal- nie 8	środa 2	trwały 1	
społecz- ny 8	środek 2	trzeba 1	
sposób 8	śród 2	tu 1	
spółka 0	świętejpa- miści 2	tużkier 1	
spólne ~	<u>Ta</u> .	tużaj 1	
sprawa 1	tak 1	two twoj 99	
stanow- ić, co 66	tam 2	tylko 1	

tych 8	wmiejsu 8	<u>hamiast</u> 2
<u>Uniw- ersytet</u> 1	wobec 1	xanadto 0
umysłnie 8	wogóle 1	xaroxe 0
<u>Warunek</u> 1	wprost 6	xbył 1
waxiny 1	woranie 1	xbytkony 1
wokraj 1	wreszcie 8	xewtego 0 misiqca
wododatk 1	wrocz 1	xewnatx 0
wobrow 1	wrozesien 1	xnow 1
wodle 1	wskutek 1	xnowu 1
wodług 1	wspania- ty 8	xreszta 1
wonatrix 1	wxelki 8	xupelnie 0
wiado- my 1	wsxerx 1	xwtaszere 1
wielki 1	wsxednie 8	xwoykle 1
wielmoż- ny pan 1	wsxystko 1	xaden 1
więc 1	wsxyszy 1	xqdać 1
wkrótce 1	wtorok 1	xie 1
własny 0	wysoke 1	xieby 1
włainie 0	wzajemnie 1	xródło 1

Odmiary.

- 167 *bede bedniom bedniemy bedniacie*
 168 *bytem... bytam... byto... moilimy byliśmy...*
 169 *mogł... mógłby... możemy możecie*
 170 *prawda... sprawa...*
 171 *taki*
 172 *igdam igdat*

Laczenia.

- 173 *był... exas*
 174 *ex... co*
 175 *gdzieby... kad kilka...*
 176 *...kolwisk*
 177 *...kroz... raz*
 178 *...tych... tam...*
znaki.

- 179 *X (powtórzenie poprzedniego wyrazu):*
 180 *> {znaczenie odwrotne poprzedniego wyrazu}: P > (dzień i noc)*
 181 */: ? ! = || + + † > < X ∞*
Przekład patrx Keszyc II.

Cześć VI. Tekst.

- 1 *zobacz [wyraz]. 2, 3, 4, 5!* 182
 2 *ziew, w! Th ar, ~*
 3 *gdzie, ~*
 4 *re. bezprawa ~, gr*
 5 *~*
 6 *~*
 7 *~*
 8 *~*
 9 *~*
 10 *~*
 11 *~*
 12 *~*
 13 *~*
 14 *~*
 1 *zobacz [wyraz]. ~* 183
 2 *~*
 3 *~*

1. 20, 20, 100 21 22
 2. 20, 20, 100 21 22
 3. 20, 20, 100 21 22
 4. 20, 20, 100 21 22
 5. 20, 20, 100 21 22
 6. 20, 20, 100 21 22
 7. 20, 20, 100 21 22
 8. 20, 20, 100 21 22
 9. 20, 20, 100 21 22
 10. 20, 20, 100 21 22
 11. 20, 20, 100 21 22
 12. 20, 20, 100 21 22
 13. 20, 20, 100 21 22
 14. 20, 20, 100 21 22
 15. 20, 20, 100 21 22
 16. 20, 20, 100 21 22
 17. 20, 20, 100 21 22
 18. 20, 20, 100 21 22
 19. 20, 20, 100 21 22
 20. 20, 20, 100 21 22
 21. 20, 20, 100 21 22

22. 20, 20, 100 21 22
 23. 20, 20, 100 21 22
 24. 20, 20, 100 21 22
 25. 20, 20, 100 21 22
 26. 20, 20, 100 21 22
 27. 20, 20, 100 21 22
 28. 20, 20, 100 21 22
 29. 20, 20, 100 21 22
 30. 20, 20, 100 21 22
 31. 20, 20, 100 21 22
 32. 20, 20, 100 21 22
 33. 20, 20, 100 21 22
 34. 20, 20, 100 21 22
 35. 20, 20, 100 21 22
 36. 20, 20, 100 21 22
 37. 20, 20, 100 21 22
 38. 20, 20, 100 21 22
 39. 20, 20, 100 21 22

HENDER & MANTON. 209

Орнавання stenografichne samoglošek tvardych

[illegible]

Kreski krothie

*B 1973 K 372/256

а е н с е л а н о с и в а

now over

19) is bio wie die mio gio bio gio bio

ix biq wiq diq meq yiq hiq xiq

21 } u u n n r r l l s s
o od og oh om os ob ow ox orr off
ll m m s s n n a a

22 } $\begin{matrix} 1126 & P & 1 & 1 & 1 \\ y & dy & wy & iy & ry \end{matrix}$
 22 } $\begin{matrix} 1126 & P & 1 & 1 & 1 \\ y & dy & wy & iy & ry \end{matrix}$

23 { by, by, my, sy środkowe oznaczają się przez
podniesienie następnej litery.

24) *у коинцов:*

Lever to w or o c or

25 *i id ig ih is it in ix im if*
26 *27 28 29 30 31 32 33 34 35*

PRZEDMOWA.

Podręcznik niniejszy przedstawia jedynie wyciąg z praktycznej części obszernego mego dzieła „NOWA STENOGRAFJA POLSKA“, które niebawem wyjdzie z druku. Nowa ta stenografja odznacza się od innych metod nie tylko nowością systemu, lecz również zupełnie odmiennym wykładem, dotąd jeszcze nie zastosowanym ani u nas, ani zagranicą. Główniejszymi zaletami metody są:

- 1) ścisłe zastosowanie stenografji do ortografji polskiej przy zachowaniu zwyczajności pisma, co umożliwia użycie stenografji w celu ułatwienia wszelkiej pracy piśmiennej, t. j. nie tylko zawodowej, lecz również wielu innych dziedzin życia;
- 2) nadzwyczajna łatwość przyswojenia sobie stenografji,

co potwierdza znaczna ilość moich uczniów, którzy po 48 lekcjach stenografują z przeciętną szybkością 140 sylab na minutę. Dlatego też, ktokolwiek zajmował się stenografją jakiegokolwiek innej metody i doznał trudności nauczania się jej z powodu wielkiej liczby prawideł i wyjątków, zachwycony będzie wielką prostotą i dokładnością mojego systemu.

Aczkolwiek nie wątpię, że system ten, oparty na zasadach Gabelsbergera, z powodu metodycznego jego wykładu doskonale zrozumiany będzie w niniejszej skróconej formie, przeznaczonej głównie do wykładów piśmiennych i dla nauczyciela, mimo to z przyjemnością gotów jestem udzielić samoukom wszelkich dalszych wyjaśnień.

Paweł Kin.

Uczelnia Praktycznej Handlowości, Paweł Kin, Łódź, Karola 8.

II. 904.565

3)

219

Uczelnia Praktycznej Handlowości, Paweł Kin, Łódź, Karola 8.

NOWA STENOGRAFJA POLSKA

W ZASTOSOWANIU DO PISOWNI POLSKIEJ,
USTALONEJ PRZEZ UCHWAŁY OSTATECZNE
WYDZIAŁU FILOLOGICZNEGO AKADEMJI.

UŁOŻYŁ

PAWEŁ KIN,

PODŁUG WŁASNEGO SYSTEMU.

Zeszyt II.

PRZEKŁAD TEKSTU STENOGRAFICZNEGO ZESZYTU I.

NAKŁAD I WŁASNOŚĆ AUTORA.
WSZELKIE PRAWA ZASTRZEŻONE.

1919

Zeszyty stenograficzne Uczelni można nabyć w księgarni lub u autora.

ZESZYT I.

POSIADA PRZEKŁAD STENOGRAFICZNY
NINIEJSZEGO PODRĘCZNIKA.

NAUCZYCIELOM STENOGRAFJI
SŁUŻY AUTOR WSZELKIM DAŁSZYM
MATERJAŁEM I WSKAZÓWKAMI.

II 904.565

Liblet 597

ZESZYT III.

POSIADA DO KAŻDEGO PARAGRAFU NINIEJSZEGO PODRĘCZNIKA
ODPOWIEDNIE DAŁSZE ZADANIA I ĆWICZENIA.

1973 k 372/25c

WSTĘP.

Stenografia, czyli pismo skrócone, ma za zadanie:

- 1) znaczne ułatwienie wszelkiej pracy piśmiennej,
- 2) pisanie pod szybkie dyktando,
- 3) dosłowne zapisywanie nawet najprędzej wypowiedzianej mowy.

Odpowiednio do tych zadań, odróżniamy dwa stopnie pisma stenograficznego:

- 1) t. zw. stenografię korespondencyjną (do 140 sylab na minutę), służącą do spełnienia pierwszych dwóch zadań.
- 2) stenografię parlamentarną (do 300 sylab na minutę), służącą do dosłownego notowania mów. Ta druga z równą gruntownością opracowana będzie w zeszycie IV.

Stenografia parlamentarna nie przedstawia odmiennego od stenografii korespondencyjnej charakteru pisma, lecz jest to ta sama stenografia w najbardziej, na podstawie logicznego związku wyrazów w zdaniu, skróconej formie. Stopień posiadania jej zależy jednak od stopnia inteligencji i gorliwej pracy stenografa, t. j. od znajomości ducha języka i przedmiotu wykładu, od lekkości ręki, delikatnego słuchu, a przede wszystkim od ciągłego ćwiczenia się.

Gdy więc władanie stenografią parlamentarną wymaga niektórych specjalnych zalet ciała i ducha, z powodu czego też nie dla każdego jest ona dostępną, to nauczanie się stenografii korespondencyjnej, jako podstawy parlamentarnej, podług niniejszego systemu jest rzeczą wprost łatwą, a wogóle zajmującą i oddającą niepospolite usługi wszystkim pracownikom pióra: profesorowi, poecie, literatowi, adwokatowi, dziennikarzowi, referentowi, studentowi, mówcy, uczniowi, biuraliście, kupcowi i nauczycielowi; dla tych wszystkich i wielu innych zawodów stenografia korespondencyjna stanowi znaczne ułatwienie pracy i wielki zysk na czasie.

OGÓLNE UWAGI.

Papier, używany do ćwiczeń, powinien być linjowany w cztery linje, jak to pokazano w zeszycie I. Nazwy linij, z góry na dół biorąc, są: górna, średnia, główna i dolna. Przestrzeń, zawartą

między linjami główną a średnią, nazywamy półkiem stenograficznym. Najwygodniej pisać ołówkiem „Koh-i-noor B“, dobrze zaostrzonym.

Podstawą pisma stenograficznego, jak i zwyczajnego, jest alfabet. Gdy jednak trudność pisma zwyczajnego dla początkujących polega na kreśleniu oddzielnych liter, a nie na łączeniu ich, to przy stenografii bywa wprost odwrotnie. Dlatego też systematyczne łączenie znaków, które jest w pewnej ich zależności od wielkości, przedstawia podwalinę wykładu niniejszego systemu.

CZĘŚĆ I. ZNAKI ŚREDNIE.

Znakami średnimi nazywamy 10 znaków, przedstawionych w zeszyte I § 6 i sięgających od linii głównej do średniej. Znaki *b, w, ż, d, m* są odwrotnością stojącego przy nim znaku następnego *g, h, rz, s, j*. Znaki te, jak i wszystkie następne, należy kreślić ściśle podług wzoru i w żadnym razie nie zgrubiać ich, chyba że zgrubienie znaku będzie wyraźnie wskazane.

Znaczniki. Stałe skracania niektórych wyrazów, powtarzających się w mowie częściej, nazywamy znacznikami. Alfabetowy wykaz ich mieści się w § 166 zeszytu I. Aby zaś ułatwić nauczanie się ich napamięć, umieszczam w każdym paragrafie przynależące do niego znaczniki literami **tlustemi**, które należy odnaleźć w spisie. Znaczników tych nietylko używamy w danym przekładzie, lecz i zarazem dla odmian.

6 [Znaczniki]: bezpiecznie, dnia, gwoli, heroiczny, marka, rzecz, sobie, tem, że.

Ogólnem znamieniem samogłoski **■** jest 2mm skośna kreska włoskowa, sięgająca środka półka. Pomiedzy spółgłoskami służy ona zarazem łącznikiem tych spółgłosek, dlatego też dwie po sobie bezpośrednio następujące spółgłoski należy pisać bez łącznika, o ile to możliwe, lub prawie bez odstepu, tuż przy sobie i na równej linii.

Przekład [Litera wyrazu, która w zeszyte I niewyraźna lub błędna, wskazana będzie dwukropkiem po odnośnej literze]:

7 weż żem rzeż mew jem jeże jeżem
jednak, jeżeli, te, wedle, wewnątrz.

ę środkowe oznacza się przez odrywanie wspomnianego łącznikowego **e**. Wyrazy więc, nie posiadające **ę** środkowego, należy kreślić jednym ciągiem ręki, nie odrywając ołówka:

8 węże wężem dębem meże mężem gęb rząd rzędem rżęs węd.

ę końcowe jest kreska, równoległa z linjami:

9 wędę będę mewę gębę rżęsę
będę, język, mogę, tę.

Każde zmiękczenie spółgłoski przez następujące po niej *i* lub *j* oznacza się przez długą kreskę lub łącznik:

10 bieg dębie wiem mewie mierzę weźmie sesje ziemie wiezie rzezie zieje zieję
wiewem

będzie, bieżącego miesiąca = b. m., bowiem, jeszcze, miesiąc, tobie.

ię środkowe oznaczamy przez odrywanie długiego łącznika:
11 mięsem więzę ziebie.

ię końcowe oznaczamy przez długą kreskę, równoległą z linjami:
12 ziemię sesję
więc.

e początkowe oznaczamy przez krótką kreskę, rozpoczynającą się od środka półka:

13 Ewę Ewie Edę
egoista, ewentualnie.

a po spółgłosce oznaczamy naciśnięciem tej spółgłoski; jest to **a** symboliczne. Aby można było łatwo odróżnić **a** (*a*) od innych samogłosek, należy kreślić ostatnie zupełnie bez pogrubienia. Rzeczą jest zrozumiałą samo przez się, że pogrubiać można tylko, pisząc z góry na dół:

14 darzę ziewa waham Sawa masa badam Haga żaba jama
bardzo, dawno, handel, marzec, prawda, sam, sprawa, tam, ważny, żaden.

ia (**a** zmiękczone przez *i* lub *j* po spółgłosce) odróżnia się od **a** tylko za pomocą długiej kreski:

15 biadam diadem wieże ziemia Hesja magja ziaje sesja Medja biada ziaję
wiadomy.

a początkowe wypisujemy znakiem alfabetycznym, t. j. sidełkiem w dół zakluczonym.

a stanowiące oddzielny wyraz, oznaczamy zwykłą kropką.

Gdy wypada pisać **d** po **s**, zawsze należy podnieść **d** o połowę wysokości (ambasada):

16 Adamie aha ambasada asa Adama ambasadę asem
ta.

Symbolem samogłoski **o** jest wyokrąglenie poprzedzającego znaku lub jego łącznika. W zgłosce **so** (jak i po wszystkich

znakach pętlicowych, w dół zakluczonych) należy pisać o alfabetowe, t. j. półkole:

- 17 bobo dohom modom woda bogom hoże sowom jod mężowie morzom majowe jodem
dobry, dobrze, doskonale, gotowy, honor, kogo, może, sobota, w dodatku, wobec.

Przez dodanie *a* do znaków w poprzednim paragrafie, t. j. przez zgrubienie zgłoski *o* oznaczamy *q*:

- 18 doba dągom wiadomą dębom mogą sąg wożą rządowe boją sobą bieda samorządem
są, toba, żada.

Ponieważ każde zmiękczenie oznaczamy przez długą kreskę, należy dźwięk *io* przeobrazić w zaokrąglenie szersze:

- 19 miodowe dowiodę magjo sesjom ażjo rzeziom.
ią oznaczamy przez dodanie do szerszego zaokrąglenia *a* symbolicznego, t. j. pogrubienia:
20 ziębią mamią wiązą magją sesją ziemią.

- o* początkowe oznaczamy alfabetowym znakiem, t. j. półkolem:
21 odmierzę ogarze oho omega osą obawiają owadom oziębia orzeźwie odmawiają
co, obcy, obecnie, osoba, osobliwy, owszem.

Znakiem alfabetowym litery *y* jest półstopniowa kreska naciśkowa, (t. zn. pisana od góry na dół). W zgłoskach *dy*, *wy*, *ży*, *rzy* zawsze używamy *y* alfabetowego, wpisując *y* w znak spółgłoskowy.

- Przytem znaki okrągłe *d* i *w* przybierają w miejscu wpisania kierunek prosty, a znaki proste *ż* i *rz* pogrubiają się nieco u dołu:
22 dym wydam żydy Rzym wody wdowy boży Jerzy
dyrektor, gdy, wysoki.

Znakiem symbolicznym litery *y* jest krótka włoskowa kreska pionowa (pisana od dołu do góry). Takiego *y* symbolizowanego używamy zawsze w zgłoskach *by*, *hy*, *my*, *sy*. Aby takie środkowe *y* uwidocznili, należy następną spółgłoskę *o* tyle podnieść, żeby linia średnia przecinała ją w samym środku:

- 23 bywają ohydrom myjemy sysają bywa ohyd sys.

Do oznaczania *y* końcowego po *b*, *h*, *m*, *s* służy krótka włoskowa kreska pionowa:

- 24 by hy my sy zięby domy biesy rzęsy gamy osoby asy wiedmy
aby, gdyby, sytuacja, żeby.

Do oznaczania *i* służy długa kreska włoskowa, skierowana w górę i przecinająca cokolwiek linię średnią, wskutek czego następną po niem spółgłoskę stawiać należy wyżej o połowę półka:
25 idę widmo mig misom ibisy iwą iże imam giżom wirze zimowe bije idjomem
aniżeli, biblioteka, niż.

- 26 żabi Medji ziemi mężowi sesji bogi rzezi misji migi oziębi samorządami sągi
ani, gimnazjum.

u symboliczne po spółgłosce oznaczamy zniżaniem tejże o połowę jej wysokości; więc linia główna powinna przecinać spółgłoskę w samym środku:

- 27 dumają gubimy w humorze samemu Bugu wyziewu musu mężu w morzu w maju miodu Bogu hamują odbudują
dużo, już, nuż, subtelny, temu, według, znowu.

Obniżając zgłoski *o* § 17 o połowę wysokości, otrzymujemy zgłoski *ó*. Pisząc *o* kreskowane samo, obniżamy *o* zupełnie pod linię:

- 28 ósmy górze mówi Bóg wód sóś dowód bób
dopóki, gotów, który, móg, ogólny, owóz, póki, przód, wogóle.

u alfabetowe przedstawia znak falisty wsteczny, który można zlewać z poprzednią spółgłoską w jeden znak. Lecz zlewania takiego używamy jedynie w tym wypadku, gdy oznaczanie symboliczne podług § 27, t. j. obniżanie, jest niemożliwe, co bywa zwłaszcza po *i*, *y*:

- 29 widu zimują biżu migu bisu sądu sosu sągu masazu sadu
tu.

u po spółgłosce, zmiękczonej przez *i* lub *j*, odróżnia się od *u* twardego (§ 27 lub 29) tylko długą kreską:

- 30 medjum w biurze w obuwiu adju wadjum odjum.

ó po spółgłosce, zmiękczonej przez *i* lub *j*, oznaczamy obniżaniem zmiękczonego *o* § 19:

- 31 miód wiórze wiewiórze.

u początkowe oznaczamy symbolicznie kreską z pod linii:

- 32 udawają ugodowy umiemy usmażę ubierz uwarzy urzędy ujadam uderzamy
ugasa umywa usuwa ubodą
umyślnie.

TABELA WOKALIZACJI

(str. 4—5 części I).

Kończąc tym paragrafem wokalizację, która jest najważniejszą i zarazem najtrudniejszą częścią każdego systemu stenograficznego, nie mogę pominąć zwrócenia uwagi na tę okoliczność, iż system

niniejszy po raz pierwszy rozwiązuje zawikłaną dla języka polskiego sprawę symbolizowania samogłosek w sposób tak dokładny, prosty i logiczny, że jak najidealniej odpowiada duchowi języka polskiego. A mianowicie:

dokładność polega na ścisłym oznaczaniu wszystkich samogłosek alfabetu polskiego, nie zastępując jednej przez drugą;

prostota polega na niewielkiej ilości następujących zasad, które nie mają wyjątków i od których z łatwością wywodzić można resztę samogłosek lub grup samogłoskowych:

zgrubienie   oznacza dźwięk *a*

zaokrąglenie   "   "   *o*

powyższenie   "   "   *y*

obniżenie   "   "   *u*

równoległość kreski *e* z liniami oznacza *ę* (dlatego musi być odrywana w środku);

kreski krótkie oznaczają samogłoski twarde;

kreski długie oznaczają samogłoski miękkie;

logika polega na znanych zasadach Gabelsbergera, podług których pierwsze cztery sposoby symbolizacji samogłosek w zupełności odpowiadają charakterowi ich dźwięków, po drugie na mojem rozszerzeniu i zastosowaniu tych zasad do reszty samogłosek i grup samogłoskowych, aby je można z łatwością wywodzić z powyższych reguł zasadniczych, a mianowicie: $q = o + a$, $ó = u + o$; $au = a + u$; $eu = e + u$ i t. d.

* * *

Porównując, dla ciekawości system Stolze-Schreya z powyższą logiką, a to z tego powodu, że właśnie system ten wyraźnie do tychczas rezerwował dla siebie przywilej prostoty, znajdujemy tam: $u = a + o$; $y = i + a$; $eu = i +$ zmiękczenie; $au = a + i +$ zmiękczenie i t. p.!?

JEJ MAGJA.

W wyrazach powyższych znajdujemy trzy razy literę *j*, którą wymawiamy trojako i stosownie do tej wymowy w trojaki sposób oznaczamy je w stepografii:

1. *j* spółgłoskowe, jak sobie pozwolę nazwać pierwsze, znajdujemy tylko przed samogłoską na początku wyrazów, lub między samogłoskami. Symbolem jego jest znany nam znak wstecznego *m*. Nadajemy mu wszelkie cechy wokalizacji następujących po niem samogłosek i jest ono w brzmieniu najsilniejsze z trzech.

2. Drugie *j*, słabsze od pierwszego, nazywam *j* samogłoskowym, ponieważ jest ono najwięcej podobne do samogłoski *i*.

j samogłoskowe spotyka się tylko po samogłosce, z którą zlewa się w jeden dźwięk dwugłoskowy; oznaczamy je tą samą małą kreską naciskową, która służy dla oznaczania *y* alfabetywego (§ 22), którego jednak nigdy nie spotykamy po samogłosce.

3. Trzecie *j*, najslabsze w dźwięku, stoi tylko po spółgłosce i służy jedynie dla jej zmiękczenia. Jest to *j* zmiękczejące, którego nie odróżniamy od zmiękczejącego *i*, a więc oznaczamy je długą kreską włoskową:

33   mej   miej   maj   miaj   moj   myj   wyj   mij   muj   mój   obejmie   wiej   hajda   mawiaj
dojdę   odmyj   wyjmij   wyrzyj   bij   ujmij   wuj   dojmuj   dójmy   gój   bój
bardziej, dawniej, tej, więcej.

34   dwie   dwa   dwaj   dwom   obydwu   Jadwiga   swarzę   swoboda
swój.

Zrostka *prze* nie możemy wziąć za *i* początkowe (§ 25), gdy następująca po *i* spółgłoska zawsze będzie podniesiona, a po *prze* pozostanie na linii głównej:

35   przedam   przegadam   przegub   przebudują   przed   przemową   przed   przebiegiem
przejdą   uprzedam   uprzejmię
przecież, przedewszystkiem, przedmiot, przez.

36   przyda   przy   przywozie   przyjmę   przy   przemowie   przy   umowie   przymus
przyjmują   przy   przedaży
przy, przynajmniej.

37   dla   was   dla   przebiegu   dla   przygody   dla   uwagi   dla   uwięzi
dla.

38   obuwać   odmywać   miewać   hamować   dobywać.

CZĘŚĆ II. ZNAKI MAŁE

nie dosięgają linii średniej. Podane trzy formy liter *z*, *l*, *ł*, oznaczają początkową, środkową i końcową formę:

39   hajdamak   sęk   wiek   amen   hymn   Wiedeń   giermek   wioził   wilk   ból   dał   wał
umysł   ajer   żółw   wóz
kto, nikt, rok, ten, wielki, wszystko, wzajemnie.

40   ke   ne   re   ze   le   łe   ke: rmes   Nawa   rewanż   zezem   Leodjum   miłe   wonne
lec, remesa, roku zeszłego, zeszłego miesiąca, zewnątrz.

41   kęs   nędze   zęby   leg   lek   łęg   łęk.

42   kę   nę   rę   zę   le   łę   derkę   zionę   wiarę   wiozę   wolę   wannę.

43   kiedy   niemy   galerje   zjednanie   wigilje   więzienie   rzemienie   omamienie   zionie
kiedy.

- 44 ganie galerję rewizję wigilję zmienię.
 45 eklegma energii ergo elegjami enema energję
     ...**kolwiek**.
 46 kawałek nagórek huragan zawód lak mila łagun
     jak, każdy, łatwo, naprzód, nazajutrz, raz, zanadto, zawsze.
 47 amonjak Bawarja herezja balja więzienia.
 48 akademja ananasy Arkadja Azja alby alarm
     albo, albowiem, argument.

Zgłoski *ko* i *ro* należą do znaków średniej wielkości:

- 49 nos lody łobuz mozolne kołęda robię łono
     dopiero, jako, koniec, rodzaj.

- 50 dawną lądy łąka wiozą kółko rąbanie
     ...**kąd**.

- 51 niosą buljon Azjo Marjo karjolka.

- 52 ronią kanalią wizją Marją.

- 53 okienko ongi ozon olej ołowiu orle
     około, orjentować, pół, półtora, (w)spólny.

Znaki małe podwyższamy, stawiając je tuż pod linią średnią. Lecz po *sy* należy podnieść je nad linią średnią o połowę wysokości półka (syn):

- 54 nygus łysy ryżu nynam był zyzem myłka rynek tyk boryka ryza Ameryka
     bynajmniej syn
     był.

- 55 korony jary wozy karnawały jodyny bory razy.

- 56 ikarze mikado inny mineralogja Irena kiras izdebka mizernie ile kilo łowy
     inaczej, ...indziej, ministerjum, nigdy.

- 57 kiwa znaki kij nikiel koni biegnij Bawarji Marji inwazji limba lilji bezimienny
     zinąd
     kilka, listopad.

Znaki małe zniżają się zupełnie pod linię:

- 58 kura kukulka roku bagnu rumak muru luby klub łuna
     kultura, lub, rubel, zupełnie.

- 59 nóż lód łóżko ozór kółka równina surówka.

u alfabetycznego używamy zamiast obniżania (§ 58) tylko tam, gdzie obniżanie jest niemożliwe lub niewygodne (§ 29):

- 60 ku nu lu tu ru zu widoku łonu symbolu wołu dozoru wąwozu; w_narożniku
     winu wiru iluzja; żaludnia żaluzje guralu alun.
 61 koniu magnezjum dominjum gimnazjum delirjum elizjum diludjum dilynium.
 62 donióst.
 63 ukarmił unikam urna uragał uzda ulewa u:łany ukuł ulubię uluda unużę
     uniwersytet.
 64 błazen długo mydło młoda włókno głosu żłób źle glina
     długi, głęboki, główny, własny, właśnie, zwykle.
 65 drelnik drwina manewry mruganie żrebie
     doktór, drugi, wrzecie, wręcz, źródło.
 66 Erzerum rdzeń rzę drzę Wandy drynda skarga skok ksyku
     skąd, skoro, spółka.
 67 komendor komunja nikomu skomlenie komar.
 68 rozbiór wyrozumienie bezrozumny rozprzedam nieprzejednany przeniewierzenie
     rozmaite.
 69 nieprzyjemny zaprzędany [zjadany] niezaprzędany [niezjadany] przez_prze-
     wodnika bezprzerywnie.
 70 wyprzedany wyuzdany zaprzyjaźnienie największy najgor(szy) arcyniemity.
     ... **ci** (końcowe) pisze się tylko z dołu do góry:
 71 mieć leci bać bluźnić nici kibici kibić myć koci mnożyć wozic
     dosyć, ...kroć, rozumieć.

CZĘŚĆ III. ZNAKI DŁUGIE

dosiegają linii górnej lub dolnej, albo obudwóch (§ 118).

Znaki *sz* i *c* piszemy na linii głównej tylko wtedy, gdy niepodobna pisać je u dołu.

Znaki *t*, *f* i *p* są jedynymi znakami, które można pisać od góry na dół lub z dołu do góry. Przytem *f* i *t* należy pisać w tym kierunku, aby główniejsza część wyrazu pozostawała na linii głównej. *p* pisze się z dołu do góry tylko na początku wyrazów przed spółgłoską (§ 106):

- 72 mech tkalnia matka oracz Wezuwjuusz walec frak kuf łap Korneljusz
     Remigjuusz kop snop kup

cena, chętnie, człowiek, dopóty, fenig, interes, jutro, lipiec, naprzykład, nawet, per procura, pewny, przyszłego_miesiąca, szeroki, też, to_jest, wczoraj, wtorek.

ch, t, f, cz przyjmują po miękkiej samogłosce kierunek skośny:
 73 miech niech kobiet diafragma miecz
 nie jest.

Przy *te* i *fe* pisane z dołu do góry, łącznik, wskazujący samogłoskę *e*, nie jest widocznym (fenig).

Celem utrzymywania pisma na linii głównej znaki małe i średnie przed *f* i *t* można stawiać u dołu lub u góry (referat).

Końcowe *te* i *tę*, pisane od dołu do góry, oznaczamy, odrywając ołówkę:

74 Chełm cheder temu żółte czereda szemranie musze cebula fenig referat pech
 czerwec, piątek, wszelki, post scriptum.

75 chętnie tęcz często cęgi pęka tępe.

76 muchę kartę męczę cheszę mułę kanapę karetę hecę
 często, wszędzie.

tje i *tję*, skierowane od dołu do góry, piszemy, odrywając ołówkę:

77 kombinacje harfie piec na kanapie Zofje mobilizacje
 pierwszy.

78 piętro piękny.

79 monarchję Matję Matję Sofję relację złupię
 piękny.

80 ech et ecz esz ec ef ef ep echem Etna etera eteru eterem efekt
 et cetera.

81 charakter tabak awantażu tandeta czapka szarańcza całun zaprzeczam faryna
 fanfaron szafa pamiątka kopa kufa lufa
 charakter, cały, czas, fakt, pan, panowie, patrjota, październik,
 tak, wielmożny pan = W. P.

82 anarchja tiara partja kasacja fermentacja fiasko parafja pianino kopja medytacja.

83 achat Afra afera atak apartament apatja apelacja
 satysfakcja.

84 choroba tombak batogiem kustosz listonosz czołgacz ambulatorjum błoto
 opowiada tępo szopa folga
 chociaż, polski.

85 macochą tupał złotą częśćką pach łapą kaszą młóćką lufą lufą
 początek, zresztą.

86 Antjochja partjo anarchjo piorun kalafjor kalafjor racjonalnie.

87 hierarchją apatją piąt topią oracją parafją.

88 ochota otaczam oczekuję oszacować ocet ofiara oferta opera
 oprócz, póty, prócz.

89 chyży tyczka Atlantyk kotlety patyk złoty tyczy lufy pyta łapy
 chyba, czyli, niestety, tylko.

90 hiacynt cygan szyba cynfolja cyrkulacja szyling szyk.

91 mocy tacy głuszy czaszy mówcy
 szybko.

92 chimera monarchji partji koronacji filje parafji kopji
 filantropja, filologja, filozofja.

93 szych sycha koszycek ryczę języczek szyszka słyszy szyca mycka taryf
 taryfy taryfa syfon weryfikacja cyfra szypel szyper petycja
 tych.

94 chichot lichy wicher kicha mnich bicz liczy mydelniczka afisz kiszka liszka
 ulica konnica ambicja renifer czytelnica Iszarjot lcek.

95 (it) agitacja wita bita literalnie unita Itaka itakolumit; (yt) szyty cytryna
 faworyt magnezyt umyty recytacja korytko
 i tak dalej = i t. d., i tym podobnie = i t. p., literatura,
 polityczny, zbyt.

96 apetyt tytan tytoń.

97 licytacja.

98 chudy czugun ratusz szumny cukier puch pułap czuję tytuł
 cudzy, funt, naturalnie, tudzież, tutaj.

99 chór czółno gotówka szóstka córeczka półka Wolfówka
 późno, później.

Znaków tych używamy tylko tam, gdzie symboliczne ozna-
 czanie *u* (§ 98) jest niemożliwe lub niewygodne:

100 lichu biczu bytu zapukam opukiwać tyfusu futro sklepu klawiszu licuje nicuj
 sercu funtówka.

101 tortury natury karykatura agentury.

102 furtka furman furgon furja.

103 Monachjum tiul kostjum piusowy gipjura Fiume opjum.

104 pióro piórnik Zofiówka.

105 ucharakteryzował uczęstował utrzymam uszanuje ucałował uparty biskup
 utylitarny uformował ufamy
 wskutek.

Początkowe *p* z następującą po niem spółgłoską piszemy od
 dołu do góry (§ 72):

- 106 płomienić Pluton pragmatyk pruje pniak przęsto przodek psalm psychiczny
pszenica pfe pcham ptaszarnia
praktyczny.
- 107 trzech trzask trzon trząsam trzymam strzemię strzał strząsał strzykam
trochę trójca trącam
trochę, trzeba.
- 108 zaprzęga zaprzągi: wyprowadza rozstrzyga naostrzony represja rozpróc
profesor.
- 109 sperma spustoszały spotykam szpak szpital szpon szpunt sfery fosfor slinks
szczery szczur boston stawia westchnienie miejscu scena Pstrągowsy
żelazce wynalazca wynalazczy fosfat asfalt bestja
**dostatecznie, istotnie, miejsce, następnie, ostatecznie, specjalnie,
społeczny, sposób, stanowczo, stanowić, stosownie, stosunek,
styczeń, szczególnie, w miejscu, wprost, wspaniały, wszyscy,
zwłaszcza.**
- 110 chl:apam tłoczarka weszły cłem spłowiąły chłód tłum cłu spłokać.
- 111 chleb tleje szlifa oclenie flegma splin chluba fluksja spluskać.
- 112 człek członek płeć płaszcz płocha płuca płótno płot.
- 113 rozkoszny sznur mocno spnę Bochnia fraszka szkuta szkół Matecki.
- 114 szram sprężyna spryt sprzedam szpryca sprostuje sprzączka sprzyjam.
- 115 szwędram cwał szczwół cwałuje Litwa martwy otworzę lichwa chwyt trwo:ga
chwila, czwartek, tve, twój.
- 116 chrzęst chrząszcz trybunał chrabąszcz chróst trufla chrustam
trwały.
- 117 odpada lampa impresja kompens:acja kompres kompromituje chmielina
chmura pacht szlachta lichtarz buchty szmalec szmuklerz Rotszyl
natychmiast, temperament.
- 118 zechce na miseczce kosztorys sztych sztubak kaftan lafeta sztafeta sztyft
nic.
- 119 korca korcu marca marcu karp lekcji kpiarz torf Korfu
roku przyszłego.

Wszystkie zrostki stosują się w łączeniu do pierwszej
zgłoski źródłosłowa, więc można pisać je pod lub nad linią:

- 120 poczta pokup potok pola potop potencja powiat poufny
poniedziałek, ponieważ, potrafić, potrzebny, powinien.
- 121 protekcja proces prolagować protokół prosektorjum.
- 122 gęsie swacie zajście Michasia babcia wejścia Jasio Tomcio Stasią Julcią
kością Marysiu Wiciu liściu pięciu sześciu Marcia zepsuciu Ludwisiu
Aniusia Waciu

- cię, mianowicie, nareszcie, oczywiście, rzeczywiście, się,
wreszcie.**
- 123 stenograf kaligrafa paragrafu ortografia etnografji heliografję monografją
stenografuje stenografował.
- tecz, tocz, tycz** oznaczamy mniejszą od **cz** pętłką; tylko **tycz**
należy podnieść do środka półka:
- 124 beletrystyczny artystyczny ostateczny nowelistyczny pacyfistyczny mate-
matyczny potoczny hipoteczny majestatyczny
zbyteczny.
- Końcówkę stwo** odróżniamy od **st** szerszem **s**:
- 125 głupstwo męstwa państwu lenistwu nabożeństwem chłopstwie potomstw
królestwom ministerstwami prawodawstwach cesarstwo.
- 126 łajdactwo kupiectwa bezżeństwem wydawnictwu kalectwem matactwie cudactw
żołdactwom ptactwo prorocstwami czytelnictwach dowództwo.
- 127 Bizancjum kalcjum kons:orcjum.
- 128 jęchać oddychać szlochać pchać czychać
choć.
- 129 katalog katakomby Katalonja katarakta
katastrofa.

CZĘŚĆ IV. ZNAKI WYDŁUŻONE

są nieco większe od znaków średnich:

- 130 cma ciec cięty Helcię ciało ciocia ciupa ciężki ociąć cisza biciem przyjaciół
ciągle, ciebie, przeciw, przeciwko, przeciwnie.
- 131 Cześ posiedzenie prosię sięgać siać siostra gęsiatko osinieć musi wisi sitko
**bezpośrednio, dziś, dzisiaj, dzisiejszy, jeśli, nawskroś, siebie,
sierpień, środa, środek, śród, ś. p. (= ś. pamięci).**
- 132 **doświadczenie, kilogram, krótki, kwiecień, śmierć, wkrótce.**
- 133 pościel śpiewa śmietana śniegu świergocą ćwierć kwieciany rozigrany prze-
ścieradło wyśmienity uśmiech
a) ściana śmiałek śniadać świat ćwiartka kwiaty
b) jegomościom śpioch ośmiokąt olśniony
c) ściągacz śpiący lśniący święteczny
d) ściółka
e) ośmiu
ściśle.
- 134 kwestja kwesta ślepy pośrednictwo gremjum pogrzeb kreteńczyk krzepak
kropka kronikarstwo grzech głośne kredyt krzem
a) kwaśne ślad granie grzanie krzaki

- b) kwota sz:lochać środa pogrom krochmal
 c) tykwą wysła grażyć grząski krążownik krząkać
 d) ogród krój Królewiec
 e) tykwy grynszpan tygrysica węgrzy krycie krzycząco
 f) likwiduje migrena ikra rozigrany
 g) ślub śruba gruszki kruszyć cukru kruchy grunt
gdzie, grosz, grudzień, kwadratowy.

135 ukryje ukradkiem ukruszyć ukrócenie.

136 **bracia, dzień, niedziela, roku_bieżącego = r. b., wrzesień.**

- 137 dziecko dźwięk w_ziemi farbie wyrwie
 a) dziadunio w_ziarku brwiach farbiarnia: drzwiach
 b) dziwny dźwigacz w_zimie brwisty krwi drzwi udźwiga
 c) widzi idź
 d) dzuma farbuje dziura.

- 138 dziobać w_żołądku farbowany wzionąć
 a) w_żądaniach dżasło wyrwią krwią wziął
 b) dziób w_ziółku.

- 139 brednie brzeżek modrzew wrzeszcz umrzeć skreślać skrzep
 a) brama brzask drzazga wrzaskliwy iskra Persja
 b) bryła brzydki drzymać w_Rzymie mrzygłód skrzydło
 c) libra brzytwa iskrze Mirski
 d) brud brzuch wrzucam skruszały kursu.

- 140 browar brzoza wrzodek mrzonka skromny korso
 a) obrączka brząkać drzączka wrzący
 b) bród wrzód
 c) czę chc chrzc trzc.

- 141 drobiazg wrogi mrowisko drażek wrący umrą drób wróbel mrówka mróz
 odwrotnie odwróci.

- 142 asekuracja sekret sukno skieruje skrwawić skupczyna skrewić skrupulatny
 skrypt skręt skrytka.

- 143 skoro skówka skromny skróty skąpy.

- 144 zębów rozlewów Szwedów domów bojów biegów mężów celów stołów
 wozów Czechów mieczów swatów chłopów pałaców pałców pałaszów
 paragrafów murów tchórzów ptaków Franiów ojczuniów worków
 głupców kotów
znów.

- 145 jegomość przyszłość zwięzłość wieść litość.

- 146 wieźć gryźć znaleźć wynaleźć.

- 147 radości zdolności wieczności pracowitości.

- 148 kupiliśmy straciliśmy sprzedaliśmy
między, natomiast, pomiędzy, zamiast.

CZĘŚĆ V.

Prosimy

au alfabetowe piszemy odwrotnie: najprzód *u* potem *a*; *au* symboliczne, równocześnie naciskając i zniżając poprzednią spółgłoskę:

- 149 *Aa*: Izaak zaangażował Saalą *ai*: Kair maic mai zaimek spontaniczny kraik
 Hawai Haiti Taiti danaina kokaina *ao*: Zaosie kakao *au*: Augustyn
 Austrja Klaudia Laurentcja Paulina (*a-u*: nauka zauważ:yt) haust
 Maurycy raut haubica Minotaurus
absolutnie.

- 150 *Ea*: Eneas Salomea balearski Hygiea Nicea *ee*: idee przeegzaminować
 reewakuowany *ee*: idee *ei*: nadziei klei epopei idei; ptoleina teina
 Chryzeida ateizm Eneida Myszeida Nereida *eo*: Leon Teodor Beocja
eq: idea *eu*: Eubea Eufrat europejczyk Euzebjusz; Mateusz Odyseusz
 Tymoteusz.

- 151 *Ia*: Bias dias plia tiady *ie*: kwietyzm Hieronim diecezja Tiestes *ii*: lili linii
 żmii *io*: Chios Bion briosz Kioto *iu*: Kiusju Pius.

- 152 *Oa*: Joasia boa Noa toaleta; *oe*: Noe Noem Noego poeta poezja poemat;
oi: Simois stoisz Zoil Aloidzi alkoloidy moi boi swoi doi stoi; choina
 ukoic pokoik ligoina, *oo*: Bootes Laokoon Alkinoos Acheloos szarooki
ou: krzywousty poufny pouczać poukładać poumierać.

- 153 *Ua*: Genua dualista indywidualizm statua insuacja *ue*: statuę Genuę *ui*: statui
 Genui ruina druidyczny konduita; uiszczać *uo*: uobyczać uobecniać
uq: statuą Genuą *uu*: kontynuuje konstytuuje konstruuje *uy*: statuy
 Genuy.

- 154 *Yi*: szyi chryi wyiskać *yu*: wyuczyć.

- 155 Hobbes Potoccy czcze Budda dżdżownica dżdżu Jaffa Maggi Flakkus willa
 ammonici madonna Hipparch irracjonalny Pyrrus Warro lasso ssac
 Gambetta motto w_wapnie w_wodzie w_wannie zzuć; Lloyd Jagiełło
milimetr, wbrew.

- 157 czytelnictwo optymistyczny spontaniczny filantropja; platforma interpelacja
 ufortyfikował mistyfikacja flintpas Petersburg szlafroczek apostrofa
 kataplazm krotchwila habilitacja.

Zero na linii oznacza cyfrę dziesięć.

- 158 **jeden.**

- 181 Powtórzyć, mówić, pytać, wołać, równy również, różny, Jezus, Chrystus,
 Jezus Chrystus, mniej, więcej, mniej więcej, maksymalnie(mum),
 minimalnie(mum).

CZĘŚĆ VI. TEKST.

- 182 Krajobraz **Polski**. [Konopnicka]. Hej, pola wy, pola!

2 Hej łany wy, łany! Oto staję **przed**_wami, **jako przed**_skarbnicą

3 przeszłości i **przyszłości** naszej, **jako przed**_arką pełną żywego ducha

4 narodu. Czy na_was spojrzę na_zaraniu wiosny, **wśród**_huku

5 pękających lodów, **wśród** szumu rzek naszych, do dna mórz lecących;
6 **czyli** żniw **czasu** stanę na waszych niwach i roztoczach zbożami złotych,
7 kłosowym szumem głośnych; **czyli** jesień wymaluje mi
8 w oczach bory wasze w królewskie makaty, a puszcze wasze
9 napęlni porykiem zwierza; **czyli** zapadnę w knieje **waszych**
10 ostępów leśnych, **czyli** w kipieliach wód **waszych** zabrodzę; **czyli** mnie
11 osrebrzą światła jezior **waszych**, czy step **wasz** kurhanami zagada;
12 czy zima Tatrom **waszym** śnieżne hełmy wdzieje i puści
13 wichry po czeluściach skalnych — **zawsze** ty jedna, Matko, i
14 **zawsze** umiłowana i święta, i **zawsze** cała w duszy **waszego** ludu!

183 Historia [Anatol France]. Kiedy młody
książę Zemir po ojcu swym wstąpił na tron Persji, kazał wezwać
wszystkich uczonych swego królestwa i tak do nich przemówił: **Doktor** Zeb,
mój mistrz, pouczył mnie, że władcy mniej narażają się
na popełnianie błędów, jeżeli korzystają z przykładów,
jakie pozostawiła przeszłość. Dlatego ja pragnę poznać
historję ludów. Rozkazuję wam tedy ułożyć historję
powszechną i nie opuścić w niej nic, co zasługuje
na wzmiankę. — Uczniowie obiecali uczynić zadość
życzeniu króla i oddaliwszy się, zabrali natychmiast do dzieła.
Po 20 latach zjawili się przed królem, wiodąc karawanę,
złożoną z 12 wielbłądów, z których każdy dźwigał 500 tomów.
Sekretarz akademji, padłszy na twarz przed stopami tronu,
przemówił w te słowa: Najjaśniejszy panie! uczeni waszego
królestwa mają zaszczyt złożyć u waszych stóp historję powszechną,
którą ułożyli dla was. Obejmuje ona 6000 tomów i
zawiera wszystko, co mieliśmy możność zebrać, odnośnie
do obyczajów ludów i dziejów królestw. Włączyliśmy także
stare kroniki, szczęśliwie zachowane i objaśniliśmy
je wyczerpującymi uwagami nad geografją,
chronologją i dyplomacją. Same uwagi wstępne stanowią
objuczenie jednego wielbłąda, a uzupełnienia, podane
na końcu, zdołał z trudem zaledwie unieść drugi wielbłąd. —
Król odpowiedział: **Panowie**, dziękuję wam za trud, któryście
sobie zadali. **Lecz** jestem zajęty bardzo troskami panowania. **Zresztą** zestarzałem
się, podczas gdyście pracowali. Doszedłem, jak mówi poeta perski, do
połowy drogi życia, wobec czego, przypuszczając nawet, że dożyję późnych lat,
nie będę miał czasu przeczytać tak długiej historji. Zostanie ona złożona

29 w archiwach naszego królestwa. Zechciejcie mi uczynić z niej wyciąg
30 lepiej zastosowany do krótkości życia ludzkiego. — Uczniowie perscy
31 pracowali znowu 20 lat, poczem przywieźli królowi 1500 tomów
32 na 3 wielbłądach. — **Panie!** — rzekł stary sekretarz głosem
33 osłabionym — oto nasze nowe dzieło. Sądźmy, że nie
34 opuściliśmy nic istotnego. — **Być może** — odpowiedział król — **lecz**
35 ja go nie będę czytał. **Jestem** stary, długotrwałe zajęcia nie są odpowiednie
36 dla mego wieku, skróćcie jeszcze, a nie zwlekajcie. —
37 Nie zwlekali tak dalece, że już po upływie 10 lat wrócili, wiodąc
38 młodego słonia, dźwigającego 500 tomów. — Pochlebiamy sobie, że
39 byliśmy zwięzli — rzekł stary sekretarz Akademji. — Nie byliście
40 jeszcze dostatecznie — odparł król. — Życie me się już kończy. Skróćcie,
41 skróćcie, jeżeli chcecie, abym przed śmiercią poznał historję ludzi. — Ujrzano
42 znowu sekretarza przed pałacem po 5 latach. Idąc na kulach, trzymał
43 za uźdę osiołka, który dźwigał wielką książkę na grzbiecie. —
44 **Spiesz się!** — wołał oficer — król umiera. — **Rzeczywiście** król leżał
45 na łożu śmierci. Obrócił ku uczonemu i jego wielkiej księdze
46 wzrok prawie zagasty i rzekł wzdychając: **Umrę** tedy, nie
47 poznawszy historji ludzi. — **Panie!** — odparł mędrzec, prawie tak samo
48 bliski śmierci jak on — streszczę ci ją w trzech słowach: żyli,
49 cierpieli, umarli. — **Tak więc** król perski za późno
50 poznał historję powszechną.

84 List handlowy. Łódź, 10 listopada 1919 roku. Wielmożni
B. Chrażycki i S-ka w Wilnie. Pochlebna opinja, jaką
cieszy się firma W. P., zachęca mnie do nawiązania z nimi
stosunków handlowych. W tym celu proszę o przysłanie mi „1500 skrzyń świec
stearynowych“ po cenie i na warunkach przyjętych na rynku wileńskim.
Po otrzymaniu towaru nadesłę pokrycie rachunku. Oczekując wystania
świec, pozostaję z uszanowaniem Karol Niewinowski.

5 pękających lodów, **wśród** szumu rzek naszych, do dna mórz lecących;
6 **czyli** żniw **czasu** stanę na waszych niwach i roztoczach zbożami złotych,
7 kłosowym szumem głośnych; **czyli** jesień wymaluje mi
8 w oczach bory wasze w królewskie makaty, a puszcze wasze
9 napęlni porykiem zwierza; **czyli** zapadnę w knieje **waszych**
10 ostępów leśnych, **czyli** w kipieliach wód **waszych** zabrodzę; **czyli** mnie
11 osrebrzą światła jezior **waszych**, czy step **wasz** kurhanami zagada;
12 czy zima Tatrom **waszym** śnieżne hełmy wdzieje i puści
13 wichry po czeluściach skalnych — **zawsze** ty jedna, Matko, i
14 **zawsze** umiłowana i święta, i **zawsze** cała w duszy **waszego** ludu!

183 Historia [Anatol France]. Kiedy młody
książę Zemir po ojcu swym wstąpił na tron Persji, kazał wezwać
wszystkich uczonych swego królestwa i tak do nich przemówił: **Doktor** Zeb,
mój mistrz, pouczył mnie, że władcy mniej narażają się
na popełnianie błędów, jeżeli korzystają z przykładów,
jakie pozostawiła przeszłość. Dlatego ja pragnę poznać
historję ludów. Rozkazuję wam tedy ułożyć historję
powszechną i nie opuścić w niej nic, co zasługuje
na wzmiankę. — Uczniowie obiecali uczynić zadość
życzeniu króla i oddaliwszy się, zabrali natychmiast do dzieła.
Po 20 latach zjawili się przed królem, wiodąc karawanę,
złożoną z 12 wielbłądów, z których każdy dźwigał 500 tomów.
Sekretarz akademji, padłszy na twarz przed stopami tronu,
przemówił w te słowa: Najjaśniejszy panie! uczeni **waszego**
królestwa mają zaszczyt złożyć u **waszych** stóp historję powszechną,
którą ułożyli dla was. Obejmuje ona 6000 tomów i
zawiera **wszystko**, co mieliśmy możność zebrać, odnośnie
do obyczajów ludów i dziejów królestw. Włączyliśmy także
stare kroniki, szczęśliwie zachowane i objaśniliśmy
je wyczerpującymi uwagami nad geografją,
chronologją i dyplomacją. **Same** uwagi wstępne stanowią
objuczenie **jednego** wielbłąda, a uzupełnienia, podane
na końcu, zdołał z trudem zaledwie unieść **drugi** wielbłąd. —
Król odpowiedział: **Panowie**, dziękuję wam za trud, któryście
sobie zadali. **Lecz** jestem zajęty **bardzo** troskami panowania. **Zresztą** zestarzałem
się, podczas gdyście pracowali. Doszedłem, jak mówi poeta perski, do
połowy drogi życia, wobec czego, przypuszczając **nawet**, że dożyję **późnych** lat,
nie będę miał czasu przeczytać **tak** długiej historji. Zostanie ona złożona

29 w archiwach naszego królestwa. Zechciejcie mi uczynić z niej wyciąg
30 lepiej zastosowany do **krótkości** życia ludzkiego. — Uczniowie perscy
31 pracowali **znowu** 20 lat, poczem przywieźli królowi 1500 tomów
32 na 3 wielbłądach. — **Panie!** — rzekł stary sekretarz głosem
33 osłabionym — oto nasze nowe dzieło. Sądźmy, że nie
34 opuściliśmy **nic** istotnego. — **Być może** — odpowiedział król — **lecz**
35 ja go nie będę czytał. **Jestem** stary, **długotrwałe** zajęcia nie są odpowiednie
36 dla **waszego** wieku, skróćcie **jeszcze**, a nie zwlekajcie. —
37 Nie zwlekali **tak** dalece, że już po upływie 10 lat wrócili, wiodąc
38 młodego słonia, dźwigającego 500 tomów. — Pochlebiamy sobie, że
39 byliśmy zwięzli — rzekł stary sekretarz Akademji. — Nie byliście
40 **jeszcze** dostatecznie — odparł król. — Życie me się już kończy. Skróćcie,
41 skróćcie, jeżeli chcecie, abym przed śmiercią poznał historję ludzi. — Ujrzano
42 **znowu** sekretarza przed pałacem po 5 latach. Idąc na kulach, trzymał
43 za uźdę osiołka, który dźwigał wielką książkę na grzbiecie. —
44 **Spiesz się!** — wołał oficer — król umiera. — **Rzeczywiście** król leżał
45 na łożu śmierci. Obrócił ku uczonemu i jego wielkiej księdze
46 wzrok prawie zagasty i rzekł wzdychając: Umrę tedy, nie
47 poznawszy historji ludzi. — **Panie!** — odparł mędrzec, prawie **tak** samo
48 bliski **śmierci** jak on — streszczę ci ją w trzech słowach: żyli,
49 cierpieli, umarli. — **Tak więc** król perski za **późno**
50 poznał historję powszechną.

84 List handlowy. Łódź, 10 listopada 1919 roku. Wielmożni
2 B. Chrażycki i S-ka w Wilnie. Pochlebna opinja, jaką
3 cieszy się firma W. P., zachęca mnie do nawiązania z nimi
4 stosunków handlowych. W tym celu proszę o przysłanie mi „1500 skrzyń świec
5 stearynowych“ po cenie i na warunkach przyjętych na rynku wileńskim.
6 Po otrzymaniu towaru nadesłę pokrycie rachunku. Oczekując wystania
7 świec, pozostaję z uszanowaniem Karol Niewinowski.

